

Алла Костянтинівна Соколова,
д-р юрид. наук, доцент
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
м. Харків

УДК 349.6

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ВОД І ВІДТВОРЕННЯ ВОДНИХ РЕСУРСІВ

Статтю присвячено вивченню проблем, пов'язаних з визначенням правових засад управління в галузі охорони вод, використання й відтворення водних ресурсів. Досліджуються нормативні акти, що встановлюють компетенцію державних органів управління у зазначеній сфері. Наводяться рекомендації з удосконалення відповідного законодавства.

Ключові слова: екологічне управління, водне законодавство, управління в галузі охорони вод та їх використання, відтворення водних ресурсів, екологічне законодавство.

Суспільна сутність державного управління й управлінського змісту діяльності органів виконавчої влади, взаємодія останньої з іншими гілками державної влади, співвідношення державного управління й місцевого самоврядування, державного управління й діяльності громадських організацій та об'єднань громадян, спрямованість державного управління на реалізацію прав і свобод людини, відповідальність органів державної влади та їх посадових осіб за свої рішення, дії або бездіяльність перед громадянами, права яких було порушено, набувають особливого значення у світлі євроінтеграційної політики Української держави та її прагнень до вагомій ролі в міжнародному політичному й економічному житті [9, с. 4].

Україна, як суверенна, незалежна, демократична, соціальна правова держава, що стала на шлях розвитку ринкових відносин, не може перебувати осторонь загальнопланетарних процесів становлення екологічної політики, геополітичних і соціально-економічних особливостей розвитку світової спільноти. Для України першочерговим є необхідність зміни пріоритетів у механізмі управління природокористуванням та охороною навколишнього

природного середовища, де в центрі уваги повинна бути людина, для якої Конституція закріпила право на безпечне для життя і здоров'я довкілля. Це вимагає зміни стереотипів щодо суспільних цінностей, гуманізації соціуму. Управління в цій царині має здійснюватися так, щоб забезпечити рівність можливостей розвитку і збереження природних ресурсів, навколишнього природного середовища як для нинішнього, так і для майбутніх поколінь, гарантувати екологічну безпеку всіх людей, які проживають у певному регіоні, і всього людства на планеті [8, с. 37-38].

Управлінська діяльність у сфері публічних екологічних відносин забезпечує: а) вжиття заходів зі скорочення з повною їх ліквідацією надходжень у довкілля небезпечних для життя і здоров'я індивіда речовин у майбутньому; б) створення екологічно обґрунтованого розміщення й подальшого розвитку продуктивних сил в окремих регіонах і в державі в цілому; в) формування системи спостереження за показниками здоров'я населення з урахуванням стану навколишнього природного середовища; г) створення й розвиток на території держави мережі природно-заповідного фонду з метою збереження еталонів якості довкілля, захисту й охорони історичних і культурних природних цінностей; д) досягнення раціонального природокористування за допомогою землеустрою, лісовпорядкування, паспортизації водних об'єктів, устрою територій заповідного, оздоровчого, історико-культурного й рекреаційного призначення [8, с. 38-39].

Світовий досвід переконливо свідчить, що найуспішніше розвивається та суспільна система, в якій державне управління спрямовано на повне розкриття творчого потенціалу людини шляхом забезпечення її прав і свобод. Реалії сьогодення говорять, що значення державного управління як важливого регулятора суспільних відносин у різних сферах суспільного життя весь час зростає [5, с. 7].

Усе зазначене зумовлює актуальність цієї наукової публікації, її необхідність для поліпшення правового регулювання суспільних відносин, пов'язаних з управлінням у галузі екології, вдосконаленням системи управління охороною й використанням вод і відтворенням водних ресурсів.

Правові питання державного управління охорони навколишнього природного середовища та природокористування були в центрі уваги таких дослідників, як С. О. Балашенко, А. П. Гетьман, О. К. Голіченков, О. І. Красов, Ю. С. Шемшученко та ін. [1; 3 – 6; 10]. Проблеми державного управління у сфері водних відносин вивчалися Н. В. Барбашовою, Л. І. Дембо, О. І. Красовим, Н. В. Локтевою [2; 7; 10; 11] та іншими науковцями. Між тим питання державного управління охороною вод і відтворенням водних ресурсів майже не вивчались.

Мета цієї статті – наукове обґрунтування необхідності покращання системи державного управління в досліджуваній царині, з урахуванням чого будуть поставлені відповідні завдання, зокрема, щодо підготовки рекомендацій з удосконалення системи екологічного управління й водних відносин.

Ефективне функціонування управління в галузі охорони навколишнього середовища – тверда гарантія збереження екологічної рівноваги, а найголовніше – життя людей і раціонального ресурсокористування. Різноманітні реформи такого управління визначаються завданнями, що виникають на кожному історичному етапі продиктовані потребою максимально погоджувати інтереси людей, забезпечувати проблеми виробництва, населення і світового господарства. Перетворення, що мають місце в управлінні цією галуззю, теж пов'язані з еволюційними процесами всієї системи управління світовим господарством [1, с. 8-9].

У Законі України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року» від 21 грудня 2010 р. № 2812-VI основним принципом національної екологічної політики названо посилення ролі екологічного управління в системі державного управління в Україні з метою досягнення рівності трьох складників розвитку (економічної, екологічної, соціальної), що зумовлює орієнтування на пріоритет сталого розвитку [12; 2011. – № 3. – Ст. 158].

Як відомо, органи держави виконують специфічну діяльність – державне управління. Згідно зі ст. 16 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» [9] державне управління природокористуванням та охороною довкілля покладено на Кабінет Міністрів України, Раду міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві ради й виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, державні органи з охорони навколишнього природного середовища й використання природних ресурсів та на інші державні органи відповідно до законодавства України.

Серед названих розрізняються державні органи загальної і спеціальної компетенції.

Науковці, розкриваючи правові аспекти у сфері водних відносин, зазначають, що органи загальної компетенції здійснюють координаційно-контрольні й організаційні функції управління щодо використання й охорони вод і відтворення водних ресурсів. Органи спеціальної компетенції покликані здійснювати розподіл і перерозподіл водних ресурсів, облік і ведення водного кадастру, видачу дозволів на спеціальне водокористування та інші спеціальні функції управління. Установлено, що цим органам при здійсненні ними регулятивної функції повинна відводитися важлива роль з урахуванням специфіки об'єкта регулювання – басейну Дніпра [11, с. 8]. До державних органів управління спеціальної компетенції належать: Міністерство екології та природних ресурсів України (Мінприроди України); Державне агентство земельних ресурсів України (Держземагентство України); Державне агентство водних ресурсів України (Держводагентство України); Державне агентство лісових ресурсів України (Держлісагентство України); Державне агентство рибного господарства України (Держрибагентство України); Державна екологічна інспекція України (Держекоінспекція України); Державна служба

геології та надр України (Держгеонадра України); Державне агентство екологічних інвестицій України (Держекоінвест – агентство України).

Основними завданнями Мінприроди України відповідно до Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України, затвердженого Указом Президента України від 13 квітня 2011 р. № 452/2011 [12; 2011. – № 29. – Ст. 1258] є:

– формування державної політики у сферах: (а) охорони навколишнього природного середовища; (б) безпеки, раціонального використання, відтворення й охорони природних ресурсів; (в) розвитку водного господарства й меліорації земель; (г) державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог законодавства про охорону довкілля, раціональне використання, відтворення й охорони природних ресурсів;

– реалізація державної політики в галузях охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення й охорони природних ресурсів.

Мінприроди України згідно з покладеними на нього завданнями гарантує нормативно-правову регламентацію з питань ведення паспорта водно-болотного угіддя міжнародного значення. У сфері охорони й відтворення вод (поверхневих, підземних, морських) і раціонального використання водних ресурсів воно виконує такі функції:

– забезпечує нормативно-правове регулювання з питань: а) правил, нормативів і норм з охорони й відтворення вод (поверхневих, підземних, морських), б) раціонального використання водних ресурсів і практики їх експлуатації; в) лімітів забору й використання води і лімітів скиду забруднюючих речовин у водні об'єкти; г) надання документів дозвільного характеру; д) розроблення й затвердження нормативів гранично допустимих скидів забруднюючих речовин у водні об'єкти, методик і методичних указівок з установлення технологічних нормативів у цій сфері; е) умов скидання вод у водні об'єкти й підземні горизонти; є) критеріїв визначення екстремально високого рівня забруднення вод;

– видає дозволи на проведення робіт на землях, зайнятих морями, анулює їх, переоформлює й видає дублікати;

– веде облік підприємств, установ та організацій, які розробляють проекти нормативів гранично допустимих скидів забруднюючих речовин у водні об'єкти;

– забезпечує у сфері розвитку водного господарства й меліорації земель нормативно-правове регулювання з питань щодо: а) правил, нормативів і норм у цій галузі розвитку водного господарства й меліорації земель і практики їх застосування; б) організації і проведення моніторингу зрошуваних та осушуваних земель; в) ведення державного водного кадастру; г) переліку водних об'єктів місцевого значення; д) консервації меліоративних систем та окремих об'єктів інженерної інфраструктури; е) проведення планово-по-

переджувальних ремонтів меліоративних систем і споруд; є) надання документів дозвільного характеру.

Окрім дослідження правових аспектів центрального органу державного управління – Мінприроди України та його спеціальної компетенції з регулювання водних відносин існує необхідність вивчення й аналізу компетенції також інших державних органів у цій царині.

Залежно від природних характеристик вод, зокрема поверхневих, державним органом управління в досліджуваній сфері є Держводагентство України. За Положенням про нього, затвердженим указом Президента України від 13 квітня 2001 р. № 453/2011 [12; 2011. – № 29. – Ст. 1259], діяльність центрального органу виконавчої влади спрямовується й координується Кабінетом Міністрів України через Міністра екології та природних ресурсів України. Основними завданнями Держводагентства України є: а) внесення пропозицій щодо формування державної політики щодо розвитку водного господарства й меліорації земель, управління, використання й відтворення поверхневих водних ресурсів; б) реалізація державної політики в галузі управління, використання й відтворення поверхневих водних ресурсів, розвитку водного господарства й меліорації земель та експлуатації державних водогосподарських об'єктів комплексного призначення, міжгосподарських зрошувальних та осушувальних систем.

Функції Держводагентства України:

– узагальнення практики застосування законодавства з питань, що належать до його компетенції, розроблення пропозицій з удосконалення законодавчих актів, актів Президента й Кабінету Міністрів України, нормативно-правових актів міністерств і подача їх в установленому порядку міністрові Мінприроди України для погодження і внесення їх на розгляд Кабміну;

– підготовка проектів міжнародних договорів України, пропозицій щодо їх укладення й денонсації, укладення міжнародних договорів України міжвідомчого характеру, забезпечення виконання зобов'язань, узятих нею за такими договорами з питань, що належать до його компетенції;

– розроблення й участь у реалізації державних цільових, міждержавних і регіональних програм з питань водного господарства, меліорації земель, управління, використання й відтворення поверхневих водних ресурсів;

– розроблення і встановлення режимів роботи водосховищ комплексного призначення, водогосподарських систем і каналів, затвердження правил їх експлуатації;

– забезпечення дотримання режиму роботи водосховищ, водогосподарських систем і каналів;

– здійснення моніторингу якості вод у контрольних створах у районах основних водозаборів комплексного призначення, у водогосподарських системах міжгалузевого й сільськогосподарського водопостачання;

– забезпечення функціонування системи державного моніторингу довкілля в частині проведення радіологічних і гідрохімічних спостережень на водних

об'єктах комплексного призначення, на транскордонних водотоках і водогосподарських системах міжгалузевого й сільськогосподарського водопостачання, в зонах впливу атомних електростанцій;

– проведення моніторингу водних об'єктів за радіологічними показниками на територіях, що зазнали радіоактивного забруднення;

– вжиття заходів з екологічного оздоровлення поверхневих вод і догляду за ними;

– гарантування виконання прикладних науково-дослідницьких робіт у сфері водного господарства, меліорації земель, управління, використання й відтворення поверхневих водних ресурсів;

– погодження нормативів водопостачання;

– проведення державного обліку водокористування й ведення державного водного кадастру;

– здійснення паспортизації річок і джерел питного водопостачання;

– аналіз якості поверхневих вод та сповіщення органів виконавчої влади й органів місцевого самоврядування, а також населення (через засоби масової інформації) про рівень їх забрудненості;

– організація опрацювання оперативних і довгострокових прогнозів зміни екологічного стану водних об'єктів і меліорованих земель та ін.

Окрім названих функцій слід виділити ті, що пов'язані із запобіганням і ліквідацією наслідків шкідливої дії вод. Для цього Держводагентство України в межах своїх повноважень: а) вживає заходів щодо запобігання надзвичайним ситуаціям, зменшення руйнівних наслідків повеней, забезпечення безаварійного пропуску паводкових вод і льодоходу; б) забезпечує проведення робіт із запобігання пошкодженню й аваріям на гідротехнічних спорудах загальнодержавних і міжгосподарських меліоративних систем, а також з ліквідації наслідків аварій на цих спорудах; в) здійснює заходи, пов'язані з попередженням шкідливої дії вод і ліквідацією її наслідків, включаючи протипаводковий захист сільських населених пунктів і сільськогосподарських угідь та ін.

Це агентство у процесі виконання покладених на нього обов'язків взаємодіє в установленому порядку з іншими органами виконавчої влади, допоміжними органами і службами, утвореними Президентом України, з відповідними органами іноземних держав і міжнародних організацій, профспілками й організаціями роботодавців, а також підприємствами, установами та організаціями, виконує інші функції організаційно-розпорядчого характеру, що підписуються Головою Держводагентства України.

Указом Президента України від 6 квітня 2011 р. № 391/2011 затверджено Положення про Державну службу геології та надр України [12; 2011. – № 29. – Ст. 1228]. Держгеонадра України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується й координується Кабінетом Міністрів України через міністра екології та природних ресурсів України, входить до системи органів виконавчої влади і провадить державну політику у сфері геологічного

вивчення й раціонального використання надр. Відповідно до покладених на неї завдань. Ця служба виконує такі функції:

- видає у законодавчо встановленому порядку спеціальні дозволи на будівництво й експлуатацію підземних споруд, не пов'язаних із видобуванням корисних копалин, у тому числі для підземного зберігання нафти, газу та інших речовин і матеріалів, для захоронення шкідливих речовин і відходів виробництва, для скидання стічних вод;

- здійснює державний геологічний контроль за геологічним вивченням надр держави, за раціональним і ефективним їх використанням, у тому числі за веденням пошуково-розвідувальних та інших робіт з геологічного вивчення підземних вод;

- виявляє недіючі водні свердловини і вживає заходів щодо їх ліквідації або ремонту й подальшого використання;

- проводить моніторинг мінерально-сировинної бази, геологічного середовища й підземних вод;

- веде державний облік підземних вод і водного кадастру та ін.

Держгеонадра України здійснює свої функції безпосередньо й через міжрегіональні територіальні органи, повноваження яких поширюються на декілька областей і які є структурними підрозділами апарату цієї служби. У процесі виконання покладених на неї завдань ця служба взаємодіє в установленому порядку з іншими органами виконавчої влади, допоміжними органами і службами, створеними Президентом України, а також з органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, профспілками працівників та організаціями роботодавців, відповідними органами іноземних держав і міжнародних організацій, підприємствами, установами й організаціями.

За Положенням про морські екологічні інспекції від 4 листопада 2001 р. № 429, затвердженого наказом Мінприроди України [12; 2011. – № 92. – Ст. 3359], Морськими екологічними інспекціями визначені: Державна Азовська морська екологічна інспекція, Державна Азово-Чорноморська екологічна інспекція, Держекоінспекція Північно-Західного регіону Чорного моря, які є територіальними органами Державної екологічної інспекції України, діють у її складі і їй підпорядковуються.

Держекоінспекція України згідно з покладеними на неї завданнями здійснює державний нагляд (контроль) за додержанням територіальними органами центральних органів виконавчої влади, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування в частині виконання вимог і делегованих їм повноважень органами виконавчої влади, підприємствами, установами й організаціями незалежно від форми власності й господарювання, громадянами України, іноземцями й особами без громадянства, а також юридичними особами-нерезидентами щодо:

- законодавства про охорону й раціональне використання вод і відтворення водних ресурсів щодо реалізації державних, цільових, міждержавних і регіо-

нальних програм з оздоровлення, використання й охорони вод і відтворення водних ресурсів;

– наявності й дотримання умов виданих дозволів, установлених нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин, лімітів забору й використання води та скидання забруднюючих речовин;

– права державної власності на води;

– додержання правил ведення водокористувачами первинного обліку кількості вод, що забираються з водних об'єктів і скидаються до них, і визначення якості води;

– дотримання встановленого режиму господарської діяльності в зонах санітарної охорони джерел питного й господарсько-побутового водопостачання, водоохоронних зонах, прибережних захисних смугах, смугах відведення й берегових смугах водних шляхів;

– здійснення водокористувачами заходів із запобігання забрудненню водних об'єктів стічними (дошовими, сніговими) водами, що відводяться з їх території;

– вжиття заходів з економного використання водних ресурсів;

– використання вод (водних об'єктів) відповідно до цілей та умов їх надання;

– проведення робіт, пов'язаних з ліквідацією наслідків аварій, які можуть спричинити погіршення якості води;

– виконання заходів, пов'язаних з попередженням шкідливої дії води й ліквідацією її наслідків;

– використання, відтворення й охорона морського середовища і природних ресурсів внутрішніх морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони й континентального шельфу України, додержання норм екологічної безпеки та ін.

Розглянувши і проаналізувавши конкретні повноваження органів спеціальної компетенції, маємо визнати доречними і своєчасними висновки законодавця, що система державного управління в галузі охорони, використання й відтворення вод потребує невідкладного реформування в напрямку переходу до інтегрованого управління водними ресурсами. Функції управління у цій сфері розподілені між різними центральними органами виконавчої влади, в результаті чого спостерігається їх дублювання, неоднозначного тлумачення положень природоохоронного законодавства й неефективного використання бюджетних коштів [12; 2011. – № 3. – Ст. 158].

Варто зупинитися ще на одному правовому аспекті державного управління в зазначеній царині. Водне законодавство визначає, що державне управління в галузі використання й охорони вод і відтворення водних ресурсів здійснюється за басейновим принципом на підставі державних, цільових, міждержавних і регіональних програм, однією з яких є Загальнодержавна цільова програма розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року, затверджена

Законом України від 24 травня 2012 р. № 4836-VI [12; 2011. – № 46. – Ст. 1800]. Її метою є визначення основних напрямків державної політики у сфері водного господарства для задоволення потреб населення й галузей національної економіки у водних ресурсах, збереження й відтворення водних ресурсів, запровадження системи інтегрованого управління водними ресурсами за басейновим принципом, відновлення ролі меліорованих земель у продовольчому й ресурсному забезпеченні держави, оптимізація водоспоживання, запобігання й ліквідація наслідків шкідливої дії вод.

Виконання цієї програми передбачає два етапи: на першому (2013 – 2016 рр.) визначаються межі прибережних захисних смуг згідно з проектами землеустрою, насамперед на водних об'єктах, що є джерелами питного водопостачання, і вживаються першочергові заходи. На другому (2017 – 2021 рр.) заплановано: а) запровадити систему інтегрованого управління водними ресурсами за басейновим принципом шляхом розроблення й виконання планів управління басейнами річок, застосування економічної моделі цільового фінансування заходів у цих басейнах, утворення басейнових рад річок, а також підвищення ролі існуючих та утворення нових басейнових управлінь водних ресурсів і б) удосконалити систему державного управління водними ресурсами.

Цим документом визначені завдання, спрямовані на екологічне оздоровлення басейну річки Дніпро й поліпшення якості питної води, а саме:

- упорядкування споруд водовідведення на об'єктах житлово-комунального господарства, господарських об'єктах та урбанізованих територіях;
- забезпечення екологічно безпечного функціонування дніпровських водосховищ;
- запобігання забрудненню підземних вод;
- створення більш чистого виробництва, замкнених (безстічних) систем виробничого водопостачання, впровадження мало- і безводних технологій;
- забезпечення повторного використання стічних вод;
- зменшення впливу радіоактивного забруднення на водні об'єкти в зонах відчуження й безумовного (обов'язкового) відселення;
- відтворення й підтримання сприятливого гідрологічного стану річок і ліквідація наслідків шкідливої дії вод;
- удосконалення нормативно-правової бази й організаційної структури водогосподарського комплексу для забезпечення екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро.

Як зазначалося, ст. 13 ВК України передбачає, що державне управління в царині використання й охорони вод і відтворення водних ресурсів здійснюється за басейновим принципом. Науковці дійшли висновку, що цей принцип управління водними ресурсами, задекларований у ВК України, вимагає вдосконалення правових механізмів його реалізації, оскільки на практиці існує складна система галузевих і відомчих структур державного управління, що мають переважно галузеву й адміністративно-територіальну, а не басей-

нову спрямованість. На цьому етапі запровадження вказаного принципу управління не визначено тих принципів, згідно з якими можна розподілити управлінські функції між органами басейновими водогосподарськими й адміністративно-територіальними [11, с. 9].

Науковці підкреслюють, що у вирішенні проблеми збереження водних ресурсів та охорони вод вирішальну роль відіграє система управління ними. Особливості організації управління у сфері використання й охорони вод обумовлені специфікою останніх як об'єкта природи. Сприятливий стан води залежить від того, як здійснюється господарська діяльність і використовуються природні ресурси на водозбірній площі в басейні водного об'єкта, тобто на території, стік з якої формує водний об'єкт [10, с. 336].

Це передбачає утворення басейнової ради, завданням якої (як і щодо річкових басейнових рад) є розроблення стратегії управління водними ресурсами щодо забезпечення басейнового збалансованого розвитку водного господарства, охорони вод і відтворення водних ресурсів на підставі погоджених дій суб'єктів природокористування. Слід зазначити, що існуюча в Україні система управління водними басейнами не повною мірою відповідає вимогам європейської Водної рамкової директиви. Здійснений у межах відомчого реформування перехід до басейнового принципу управління водними ресурсами України не знайшов свого адекватного відображення у водному законодавстві, передусім у Водному кодексі України [2, с. 436].

Законодавець, визначаючи стратегічні цілі й завдання державної екологічної політики, вказав, що реформування системи управління у сфері охорони й раціонального використання вод повинно здійснюватися шляхом запровадження інтегрованого управління водними ресурсами за басейновим принципом [12; 2011. – № 3. – Ст. 158], що є цілком своєчасним і доцільним.

Порядок взаємодії центральних органів державної влади, органів управління басейнами, басейнової ради, регіональних і місцевих органів влади, міжрегіонального співробітництва потрібно регламентувати на рівні нормативного акта [2, с. 436].

Таким чином, можна дійти висновку про нагальну необхідність реформування системи управління в досліджуваній сфері в цілому, причому наголошуємо на підвищенні ролі спеціальних регіональних органів управління охороною й використанням державних природних об'єктів.

Видається, що висловлені пропозиції слід реалізувати шляхом внесення змін і доповнень до водного законодавства, зокрема до Водного кодексу України.

Проведене дослідження основних проблем формування сучасного правового фундаменту управління у сфері регулювання водних відносин, безумовно, не вичерпує усіх питань, пов'язаних з цією тематикою, тож предметом подальших наукових пошуків може бути такий важливий аспект, як, наприклад, державне управління в названій галузі з огляду на тенденції його міжнародно-правової регламентації.

Список літератури:

1. Балашенко С. А. Государственное управление в области охраны окружающей среды : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.06 / С. А. Балашенко. – Мн., 2001. – 39 с.
2. Барбашова Н. Вдосконалення управління прибережною смугою Азовського та Чорного морів / Н. Барбашова, О. Янукович // Право України. – 2012. – № 3-4. – С. 431–438.
3. Гетьман А. П. Доктринальні аспекти правового забезпечення екологічної політики України / А. П. Гетьман // Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (9-10 жовт. 2009 р.). – Х. : НЮАУ, 2009. – С. 13–18.
4. Гетьман А. П. Правові засади державної екологічної політики в сфері охорони довкілля / А. П. Гетьман // Досвід і проблеми інкорпорації, імплементації та адаптації екологічного законодавства : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (25 верес. 2013 р., м. Дніпропетровськ). – Дніпропетровськ : ДУ, 2013. – С. 53–71.
5. Голиченков А. И. Экологический контроль : теория, практика правового регулирования : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.06 / А. К. Голиченков. – М., 1992. – 48 с.
6. Государственное управление охраной окружающей среды в союзной республике: монография / Ю. С. Шемшученко, Н. Р. Малышева, Н. И. Ерофеев и др. ; отв. ред. Ю. С. Шемшученко. – ИГП АН УССР. – К. : Наук. думка, 1990. – 280 с.
7. Дембо Л. И. Основные проблемы советского водного законодательства : монография / Л. И. Дембо. – Л. : Изд-во ЛГУ, 1948. – 136 с.
8. Екологічне право України : підруч. : [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого ; за ред. А. П. Гетьмана. – Х. : Право, 2013. – 432 с.
9. Коваленко В. В. Основи державного управління : монографія / В. В. Коваленко. – Х. : ТД «Золота миля», 2009. – 320 с.
10. Крассов О. И. Экологическое право : учеб. / О. И. Крассов. – [3-е изд., пересмотр.]. – М. : Норма : ИНФРА – М, 2013. – 624 с.
11. Локтева Н. В. Правове регулювання комплексного використання водних ресурсів Дніпровського басейну : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / Н. В. Локтева. – К., 2007. – 19 с.
12. Офіц. вісн. України.
13. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25.06.1991 р. № 1264-ХІІ // Відом. Верхов. Ради України. – 1991. – № 41. – Ст. 546.

Соколова А. К. Правовые аспекты государственного управления в области охраны вод и воспроизводства водных ресурсов.

Статья посвящена изучению проблем, связанных с определением правовых основ управления в области охраны, использования вод и воспроизводства водных ресурсов. Исследуются нормативные акты, устанавливающие компетенцию государственных органов управления в указанной сфере. Приводятся рекомендации по совершенствованию указанного законодательства.

Ключевые слова: экологическое управление, водное законодательство, управление в области охраны вод и их использования, воспроизводство водных ресурсов, экологическое законодательство.

Sokolova A. K. Legal aspects of state administration in the field of water conservation and rehabilitation of water resources.

This research is dedicated to issues, related to determining the legal principles of management in the sphere of water protection, use and rehabilitation of water resources. It considers the legislative acts, determining competences of the related state authorities. The research provides recommendations on improving appropriate legislation.

Key words: environmental management, water legislation, management in the sphere of water protection and use, rehabilitation of water resources, environmental legislation.

Надійшла до редколегії 21.12.2014 р.